

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-70-M-8/17-02-17

Zagreb, 24. veljače 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavaka 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Ružice Vukovac, općinske načelnice Općine Velika Kopanica**, na 170. sjednici, održanoj dana 24. veljače 2017.g., daje sljedeće:

OČITOVANJE

Članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nisu dužnosnici u smislu ZSSI-a te Povjerenstvo nije nadležno utvrđivali nalaze li se povodom određenih okolnosti u sukobu interesa. S obzirom da obavljanje dužnosti člana predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nedvojbeno predstavlja obavljanje javne dužnosti, i njihovi nositelji dužni su poštivati etička načela djelovanja, iako ih na to ne obvezuju izričite odredbe ZSSI-a, a osobito načelo da se obnašanje javne dužnosti ne smije koristiti za osobni probitak ili probitak interesno povezane osobe. Obveze postupanja članova predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u situacijama koje bi mogle predstavljati sukob interesa, mogu se urediti općim aktom jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Obrazloženje

Dužnosnica Ružica Vukovac, općinska načelnica Općine Velika Kopanica podnijela je zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva koji je u knjizi ulazne pošte zaprimljen pod brojem 711-U-352-M-8/17-01-1 dana 23. siječnja 2017.g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-8/17.

U zahtjevu se u bitnome navodi da je na temelju Odluke o raspisivanju javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za područje Općine Velika Kopanica od 26. kolovoza 2008.g. određeno da će postupak javnog natječaja provesti Općinsko vijeće Općine Velika Kopanica. Na predmetni javni natječaj javili su se pojedini članovi Općinskog vijeća te članovi obitelji pojedinih članova Općinskog vijeća koji su potom i izabrani kao najpovoljniji ponuditelji s kojima su sklopljeni ugovori o zakupu, a nadalje se nalaze u posjedu tog poljoprivrednog zemljišta.

Konkretno Marija Radičević, supruga Mate Radičevića, člana Općinskog vijeća, Nikola Zdunić, brat Josipa Zdunića, člana Općinskog vijeća te Jadranka Jularić, bračni drug brata Zorana Jularića, člana Općinskog vijeća te Josip Zdunić, član Općinskog vijeća.

Dužnosnica od Povjerenstva traži mišljenje jesu li navedeni članovi Općinskog vijeća Općine Velika Kopanica bili u sukobu interesa prilikom donošenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja te jesu li se bili dužni izuzeti iz postupka. Uz zahtjev je priložen Zaključak o usvajanju Izvješća o provedenim izborima za Općinsko vijeće i potvrđivanju mandata izabranim članovima („Službeni vjesnik broj 11/2015.), Odluka o raspisivanju javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za područje Općine Velika Kopanica („Službeni vjesnik broj 17/2008.) te Potvrda Općinskog vijeća Općine Velika Kopanica klasa: 320-01/09-01/31, ur.broj: 2178/12-03-09-01 od 14. rujna 2009.g., kojom se potvrđuju izabrani najpovoljniji ponuditelji po natječaju za zakup državnog poljoprivrednog zemljišta.

Povjerenstvo utvrđuje da se sadržajno podneseni zahtjev ne odnosi na dvojbu dužnosnice o tome je li neko njezino postupanje u skladu s načelima djelovanja, u smislu članka 6. ZSSI-a već isti predstavlja prijavu mogućeg sukoba interesa podnesenu protiv članova općinskog vijeća Općine Velika Kopanica. U svrhu edukacije u pitanjima primjene ZSSI-a i učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, s obzirom da je zahtjev podnesen od strane dužnosnika iz članka 3. stavka 1. podstavka 43. ZSSI-a, Povjerenstvo je povodom podnesenog zahtjeva dalo obrazloženo očitovanje.

Člankom 3. ZSSI-a propisano je tko se smatra dužnosnikom u smislu navedenog Zakona, te je time određen krug osoba na koje se primjenjuju odredbe istog. Navedenim Zakonom nije propisano da se član predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave smatra dužnosnikom u smislu članka 3. ZSSI-a. Drugim riječima, članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nisu u nadležnosti Povjerenstva te Povjerenstvo ne može utvrđivati jesu ili u opisanim okolnostima, članovi Općinskog vijeća Općine Velika Kopanica bili u sukobu interesa. Naime, člankom 56. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da će se postupci koji su pred Povjerenstvom započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti se prema odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“ broj 163/03., 94/04., 48/05., 141/06., 60/08., 38/09. i 92/10.).

Odredbama prethodno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti nije bilo izričito propisano da se članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave smatraju dužnosnicima u smislu istog Zakona. Međutim člankom 21. stavkom 3. prethodno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti bilo je propisano da će se odredbe članka 3.-6., 8.-11. i 14. toga Zakona, koji članci propisuju zabrane, obveze i ograničenja u obnašanju javnih dužnosti poput načela obnašanja javnih dužnosti i zabranjenih djelovanja dužnosnika, na odgovarajući način primjenjivati i na sve osobe koje obnašaju javne dužnosti.

Na temelju navedene odredbe je Povjerenstvo u prethodnom sazivu, u provođenju prethodno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, moglo protumačiti da se obnašanje dužnosti člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave smatra javnom dužnošću na koju se mogu primijeniti odredbe navedenog Zakona te time i utvrđivati je li primjerice u postupanju člana općinskog vijeća došlo do sukoba interesa i povrede Zakona.

Kako u konkretnom slučaju protiv navedenih članova Općinskog vijeća Općine Velika Kopanica postupak nije bio pokrenut na temelju prethodno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti prije stupanja ZSSI-a na snagu, odnosno prije 10. ožujka 2011.g., sukladno članku 56. stavku 3. ZSSI-a, Povjerenstvo u aktualnom sazivu nema procesnu mogućnost utvrđivati osnovanost zahtjeva dužnosnice odnosno prijave podnesene 23. siječnja 2017.g., iako su se okolnosti koje se u predmetnom zahtjevu odnosno prijavi navode, dogodile u razdoblju kada su se i članovi općinskih vijeća, mogli smatrati obveznicima postupanja sukladno određenim odredbama o sprječavanju sukoba interesa.

Člankom 2. ZSSI-a, sukob interesa definiran je kao situacija u kojoj su privatni interesa dužnosnika u suprotnosti s javnim, a posebice postoji kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu objektivnost, ili se osnovano može smatrati da utječe ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti. S privatnim interesom dužnosnika, izjednačeni su i interesi interesno povezanih osoba. Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a, pod interesno povezanim osobama smatraju se članovi obitelji dužnosnika te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s dužnosnikom.

Povjerenstvo tumači da načelno, u smislu navedene definicije, sukob interesa postoji ili do njega može doći, u svim situacijama u kojima se u obnašanju određene javne dužnosti, donosi odluka kojom se ostvaruju privatni interesi onoga tko u okviru svojih ovlasti i djelokruga rada i nadležnosti donosi ili sudjeluje u donošenju takve odluke, ili se ostvaruju privatni interesi interesno povezanih osoba. Pri tome se postojanje sukoba interesa određuje s obzirom na postojanje okolnosti koje utječu, ili se osnovano može smatrati da utječu ili samo mogu utjecati na nepristranost u odlučivanju.

Iako članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nisu dužnosnici u smislu ZSSI-a, Povjerenstvo u aktualnom sazivu tumači da obavljanje navedenih dužnosti u svakom slučaju predstavlja obnašanje javne dužnosti, stoga neovisno o tome što ih ne obvezuju odredbe ZSSI-a, i članovi predstavničkih tijela moraju voditi računa o etičkim načelima djelovanja, a osobito o načelu da se javna dužnost obnaša u javnom interesu te da se javna dužnost ne smije koristiti za osobni probitak ili probitak interesno povezane osobe.

Pravila o sprječavanju sukoba interesa služe sprječavanju privatnih utjecaja na procese donošenja odluka od strane tijela javne vlasti, jačanju integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti te jačanju povjerenja građana u tijela javne vlasti. U tom smislu, Povjerenstvo smatra kako ne postoji zapreka da se općim aktom jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave propišu obveze postupanja članova predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u situacijama koje bi mogle predstavljati sukob interesa.

Takvim aktom, između ostalog, mogla bi se propisati pravila kojom se uređuju pitanja koja proizlaze iz sklapanja ili već sklopljenih ugovora članova predstavničkih tijela o zakupu državnog poljoprivrednog zemljišta koji se nalazi na području jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u kojoj obnašaju javnu dužnost.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Ružica Vukovac, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana